

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 3. februar 2021 blev i sag nr. 95624:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har rejseforsikring med afbestillingsdækning. I klageskema af 30/7 2020 til nævnet samt i vedlagte bilag har klagerens advokat bl.a. anført:

"Forsikringsbegivenheden:

Forsikrede bestilte den 2. februar 2020 en rejse til Santorini i Grækenland. Som bilag 2 vedlægges kontospecifikation vedrørende Forsikredes betaling af såvel flybilletter som hotel. Helt konkret har Forsikrede i alt betalt kr. 11.721,44 for rejsen.

Grundet COVID-19 situationen og Medforsikredes sygdom blev Forsikrede nødsaget til at afbestille rejsen, som skulle være påbegyndt den 4. juli 2020. Rejsen blev afbestilt grundet Medforsikredes sygdom. Som bilag 3 vedlægges lægeerklæring.

Grundet Medforsikredes forhøjede risiko for at få et alvorligt forløb med COVID-19 samt som følge af, at Medforsikrede livsvarigt er på immunhæmmende medicin (Tacrolimus), var afrejse ikke muligt ifølge såvel lægelig vurdering som Sundhedsstyrelsens anbefalinger/retningslinjer. Som bilag 4 vedlægges retningslinjer fra Sundhedsstyrelsen og som bilag 5 vedlægges konkret udsnit af retningslinjerne, hvoraf det fremgår, at Sundhedsstyrelsen vurderer, at igangværende behandling med Tacrolimus medfører en risiko for alvorligt sygdomsforløb med COVID-19.

Som bilag 6 vedlægges bilag indeholdende korrespondance om selve afbestillingen af rejsen.

Klageforløbet:

Den 9. juli 2020 henvendte Forsikrede sig til Selskabet med henblik på dækning af den afbestilte rejse. Som bilag 7 vedlægges mailkorrespondance mellem Selskabet og Forsikrede.

Selskabet har afvist dækning under henvisning til, at Forsikredes rejseforsikring kun dækker når Udenrigsministeriet fraråder rejser samt at afbestilling ved sygdom kun dækker, når der sker en akut forværring i ens bestående sygdom, jf. bilag 7.

Forsikrede har klaget over denne afgørelse den 9. juli 2020 i en mail med følgende indhold: 'Du skriver, at rejseforsikringen ikke dækker, medmindre Udenrigsministeriet fraråder rejser. Under afsnit 9.2 'Krig, terror, naturkatastrofer eller epidemi' står der imidlertid, at forsikringen dækker, hvis '... det vil være forbundet med markant øget risiko eller usikkerhed at opholde sig eller færdes der' – også selvom Udenrigsministeriet ikke direkte fraråder rejser. Det er jo netop den situation, som tilsendte lægeerklæring beskriver. Under afsnit 9.1 står der desuden, at forsikringen dækker hvis rejsen '... i øvrigt kan skade dit helbred'. Jeg er med på, at coronasituationen er uden sammenligning, men jeg mener stadig, at vores afbestilling har været funderet i en reel risiko for forværring af min kærestes helbred – en slutning som støttes af Sundhedsstyrelsen og egen læge'.

Selskabet har besvaret klagen ved mail af den 9. juli 2020. Selskabet fastholder her afgørelsen om, at den afbestilte rejse ikke dækkes af forsikringen. Selskabet har endvidere anført, at Selskabet ikke konkret går ind og vurderer COVID-19 situationen, da dækningen ikke er en individuel dækning, men derimod en samlet vurdering. Afslutningsvis har Selskabet anført, at det er en betingelse for dækning, at der skal være tale om en akut forværring i ens helbred, og det er der ikke i dette tilfælde.

Forsikringsvilkårenes indhold:

Helt overordnet bestrides den af Selskabet trufne afgørelse. På vegne af Forsikrede fastholdes det, at Forsikringstager og Medforsikrede har krav på refundering af den afbestilte rejse i henhold til forsikringsbetingelserne. I det følgende vil dette blive begrundet.

Pkt. 9.1. Når sygdom eller tilskadekomst er årsag til afbestilling af rejsen: 'Forsikringen dækker afbestilling af rejse, fordi du bliver akut syg eller kommer til skade, hvis • du bliver indlagt på hospital. • vores læge vurderer, at det er uforsvarligt at rejse, fordi det kan forværre din akutte sygdom eller tilskadekomst væsentligt eller i øvrigt skade dit helbred alvorligt, eller • vores læge vurderer, at din almene tilstand er akut forværret, så det er urimeligt at rejse, eller • du ikke kan deltage i rejsens planlagte aktiviteter, når det kan dokumenteres, at disse aktiviteter er det egentlige formål med rejsen'

Ovenstående vilkår beskriver helt tydeligt, at rejseforsikringen dækker afbestilling af rejser, når rejsen kan skade Forsikringstager eller Medforsikredes helbred alvorligt. Det er dokumenteret ved bilag 3, at Medforsikredes evt. afrejse ville indebære en konkret og betydelig risiko for Medforsikredes helbred.

Pkt. 9.2. Andre årsager til, at du kan afbestille din rejse:

Af forsikringsvilkårenes pkt. 9.2. fremgår følgende: 'Krig, terror, naturkatastrofe eller epidemi Der opstår eller er overhængende fare for en af følgende hændelser i det land/område uden for Danmark, som har bestilt og betalt rejse til: • Krig eller krigslignende tilstande. • Terrorisme. • Naturkatastrofer. • Epidemi. Forsikringen dækker, hvis Det Danske Udenrigsministerium, dansk ambassade eller lignende institution har konstateret og dokumenteret hændelsen. Du kan afbestille • når det Danske Udenrigsministerium fraråder indrejse eller allerede har anbefalet evakuering. • når vi vurderer, at rejsen kan afbestilles selv om Det Danske Udenrigsministerium ikke direkte fraråder

indrejse eller har taget initiativ til evakuering. Vurdering af og aftale om afbestilling af rejsen kan ske, når situationen er opstået i det område, hvor du skal opholde dig og færdes, og hvor det må vurderes, at det vil være forbundet med markant øget risiko eller usikkerhed, at opholde sig eller færdes der. Det er en betingelse for erstatning, at beslutning om afbestilling først træffes umiddelbart inden afrejse'.

Af ovennævnte vilkår fremgår det direkte, at Selskabet dækker afbestilling af rejser, når der opstår overhængende fare for epidemi i det land udenfor Danmark, som Forsikrede har bestilt og betalt rejse til.

Endvidere fremgår det af pkt. 9.2, at Selskabet dækker afbestilling i situationer, hvor der ikke direkte frarådes indrejse, såfremt det vurderes, at Forsikrede og Medforsikredes ophold og færd i et givent område vil medføre markant øget risiko eller usikkerhed.

Under henvisning til den i bilag 3 fremlagte lægeerklæring sammenholdt med Sundhedsstyrelsens retningslinjer fremlagt som bilag 4 og 5 fastholdes det i sin helhed, at Forsikrede og Medforsikrede har dokumenteret en konkret og forøget risiko forbundet med gennemførelse af den bestilte rejse, hvorfor afbestilling af rejsen var nødvendig. Endvidere fastholdes det, at den dokumenterede risiko er dækningsberettiget, jf. forsikringsvilkårenes indhold.

Forsikrede er herefter berettiget til dækning af den afbestilte rejse."

Selskabet har den 1/9 2020 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Sagen er behandlet efter forsikringsbetingelserne for årsrejse 13G7, jf. klagerens bilag 1. Sagen drejer sig om, at vores kunde, i det følgende omtalt som 'klageren', har anmeldt, at hende og hendes kæreste har været nødsaget til at afbestille deres rejse til Grækenland med planlagt afrejse den 4. juli 2020 på grund af kærestens kroniske sygdom.

Twisten for Ankenævnet vedrører spørgsmålet om, hvorvidt klageren og dennes kæreste er berettiget til forsikringsdækning for afbestilling af deres planlagte rejse.

Sagsforløb

Klageren bestilte og betalte den 2. februar 2020 for en rejse til Grækenland i perioden fra den 4. juli til den 11. juli 2020, jf. klagerens bilag 2. Den 3. juli 2020 modtog vi klagerens skriftlige anmeldelse, hvoraf det fremgår, at der ønskes dækning for afbestilling af rejsen til Grækenland på baggrund af COVID-19, jf. bilag 8.

Klagerens krav blev første gang afvist ved e-mail af 6. juli 2020 med henvisning til, at Det Danske Udenrigsministerium på afrejsetidspunktet ikke længere frarådede rejser til Grækenland.

Herefter har der været gentagne korrespondancer mellem klageren og skadeafdelingen, hvilket i sin helhed fremgår af klagerens bilag 7. Klagerens krav om forsikringsdækning er blevet afvist med henvisning til, at klagerens kærestes kroniske sygdom ikke kan anses for akut og ej heller for forværret i perioden op til afrejse.

Sagen er herefter indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Vores vurdering

På baggrund af sagens indbringelse for Ankenævnet, har vi gennemgået sagen på ny. Det fremgår af forsikringsbetingelsernes afsnit 9.1 om 'Når sygdom eller tilskadekomst er årsag til afbestilling af rejsen', at 'Forsikringen dækker, så du kan afbestille din rejse, hvis du bliver akut syg eller kommer til skade efter, at du har købt din rejse...'. Ved 'Akut sygdom' forstås sygdom, der opstår pludseligt før rejsen, og som ikke har vist symptomer før rejsen blev bestilt. I forbindelse med akut sygdom og tilskadekomst dækker forsikringen afbestilling af rejse, hvis 'Du bliver indlagt på hospital', 'Vores læge vurderer, at det er uforsvarligt at rejse, fordi det kan forværre din akutte sygdom eller tilskadekomst væsentligt eller i øvrigt skade dit helbred alvorligt eller...'.

Klagerens repræsentant har i sin klage til Ankenævnet påberåbt, at Tryg skal yde forsikringsdækning med henvisning til ovennævnte afsnit. I afsnittet er der tale om en situation, hvor forsikrede inden afrejse bliver ramt af en akut sygdom eller en tilskadekomst. Der er derfor ikke tale om en situation, der kan sammenlignes med omdrejningspunktet i nærværende sag, som omhandler en bestående sygdom. Klagerens kæreste kan i forbindelse med afbestilling i nærværende sag dermed ikke påberåbe sig forsikringsbetingelsernes afsnit 9.1.

Forsikringen dækker også ved akut forværring af en bestående sygdom, 'Forsikringen dækker afbestilling af rejse, hvis din bestående sygdom bliver akut forværret, efter du har bestilt din rejse. Det er en forudsætning, at din sygdom har været stabil i 2 måneder inden køb af rejsen, se afsnit 4'.

Det fremgår af sagen, at klagerens kæreste er tidligere levertransplanteret og i livslang immun-suppressiv behandling. Der er i sagens lægelige journaloplysninger ingen oplysninger om, at den bestående sygdom skulle være blevet forværret, hvorfor der heller ikke kan ydes forsikringsdækning efter dette afsnit.

Twisten i nærværende sag handler derfor hverken om en akut opstået sygdom eller en forværring af en bestående sygdom. Twisten handler om, hvorvidt der kan ydes forsikringsdækning for afbestilling af rejsen på baggrund af den af klageren vedlagte rapport fra Sundhedsstyrelsen, hvoraf det fremgår, at nogle patienter med igangværende immunhæmmende behandling, har en risiko for et alvorligt sygdomsforløb med COVID-19. Som det fremgår af rapportens side 21 er der for patienter i immunsuppressiv behandling tale om en 'antaget' risiko og ikke en 'veldokumenteret' risiko, som gør sig gældende for andre af de af Sundhedsstyrelsens oplistede sygdomme.

Klagerens repræsentant har i den forbindelse henvist til, at klageren og dennes kæreste kan opnå forsikringsdækning i henhold til forsikringsbetingelsernes afsnit 9.2. Af afsnit 9.2 fremgår det bl.a. 'Forsikringen dækker, hvis Det Danske Udenrigsministerium, dansk ambassade eller lignende institution har konstateret og dokumenteret hændelsen. Du kan afbestille: når det Danske Udenrigsministerium fraråder indrejse eller allerede har anbefalet evakuering. Når vi vurderer, at rejsen kan afbestilles selv om Det Danske Udenrigsministerium ikke direkte fraråder indrejse eller har taget initiativ til evakuering. Vurdering af og aftale om afbestilling af rejsen kan ske, når situationen er opstået i det område, hvor du skal opholde dig og færdes, og hvor det må vurderes, at det vil være forbundet med markant øget risiko eller usikkerhed, at opholde sig eller færdes der. Det er en betingelse for erstatning, at beslutning om afbestilling først træffes umiddelbart inden afrejse'.

På tidspunktet for klagerens planlagte rejse var Grækenland markeret gul af Det Danske Udenrigsministerium. Hvis et land er markeret som gult betyder det, at Udenrigsministeriet ikke fraråder

rejser til landet, men at man skal være opmærksom på sin personlige sikkerhed. Såfremt landet havde været markeret som orange ville situationen have været anderledes, da Udenrigsministeriet i en denne situation fraråder alle ikke-nødvendige rejser, da risiciene forbundet med rejser til disse steder er alvorlige. Hvis Grækenland havde været orange på afrejsetidspunktet, ville klageren og dennes kæreste have fået forsikringsdækning for afbestilling af rejsen.

Trygs cheflæge har på baggrund af ovenstående vurderet, at klagerens kæreste ud fra et lægefagligt perspektiv ikke ville have pådraget sig en særlig eller markant øget risiko for så vidt angår COVID-19 ved at rejse til Grækenland fremfor at blive i Danmark. Risikoen for at blive smittet med COVID-19 er den samme i Danmark som i et gult markeret land.

På baggrund af ovenstående fastholder vi derfor, at vi ikke kan tilbyde at yde forsikringsdækning for afbestilling af klagerens og dennes kærestes rejse til Grækenland."

Klagerens advokat har den 21/9 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Indledningsvis bemærkes det, at den rejse, som danner grundlag for nærværende sag er bestilt den 2. februar 2020 forud for COVID-19 pandemien brød løs i Europa. Klageren har således ingen forudsætninger haft for at forudse den på afbestillingstidspunktet aktuelle situation.

Helt overordnet påberåber klager sig, at medforsikredes helbredsmæssige situation IKKE skal vurderes efter den sædvanlige procedure og betegnelse for 'kronisk sygdom', herunder at det netop er medforsikredes helbredsmæssige forhold sammenholdt med COVID-19 situationen, der udgør en ekstraordinær og dermed dækningsberettiget forsikringsbegivenhed.

Klageren har haft en klar forventning om, at afbestilling af rejsen ville være dækket, jf. formuleringen af forsikringsbetingelserne.

Ad afsnit 9.2. i betingelserne:

Selskabets cheflæge har vurderet, at medforsikrede ikke på afrejsetidspunktet ville have pådraget sig særlig eller markant øget risiko for så vidt angår COVID-19 ved at rejse til Grækenland fremfor at blive i Danmark med henvisning til, at risikoen for smitte i et "gult" land er den samme som i Danmark.

Vurderingen fra Selskabets cheflæge bestrides i sin helhed. Medforsikredes egen læge har i sin erklæring lagt vægt på, at færden til og fra destinationen, herunder selve transporten med fly udgør en af flere risikofaktor udover selve opholdet, som ellers er eneste nedslagspunkt for forsikringsgivers cheflæge. Dertil kommer, at medforsikrede ikke under en rejse til Grækenland vil have samme mulighed for at undgå social kontakt, selvisolering m.v., som netop anbefales til personer i risikogruppen.

Sammen med tidligere vedlagte bilag 4 – 'Personer med øget risiko ved COVID-19 - fagligt grundlag' udstedte Sundhedsstyrelsen rapporten 'Anbefalinger til personer i øget i risiko', der vedlægges som bilag 9, hvor myndighederne anbefaler personer i øget risiko at begrænse deres eksponering, herunder at 'undgå steder med mange mennesker'. Dette udelukker i sagens natur at færdes i lufthavne.

Af forsikringsbetingelsernes afsnit 9.2 fremgår det, at rejsen til et givent område kan afbestilles, hvis 'det vil være forbundet med en markant øget risiko eller usikkerhed at opholde sig eller færdes der'. Tvisten i sagen omfatter således bl.a. fortolkningen af dette vilkår i forsikringsbetingelserne.

Selskabets cheflæges udtalelse er i direkte konflikt med både Sundhedsstyrelsens vejledninger og anbefalinger, ligesom Selskabets cheflæge udtalelser er i direkte konflikt med medforsikredes egen læges anbefalinger og den indhentede lægeerklæring. Cheflægens udtalelser kan herefter ikke lægges til grund i sagen.

Udover det allerede anførte, understreges det igen, at forsikringsbetingelserne tillige i afsnit 9.2 indeholder mulighed for at få dækket en afbestilling, når der efter en konkret vurdering er tale om en markant øget risiko eller usikkerhed ved at opholde sig eller færdes i det pågældende land. Det gøres gældende, at såfremt nærværende sag ikke er så ekstraordinær, at denne er omfattet af denne formulering, så forekommer formuleringen meningsløs, idet det er svært at forestille sig en situation, hvor bestemmelsen så overhovedet vil kunne finde anvendelse. Sidste del af afsnit 9.2 i forsikringsbetingelserne vedrører netop forhold, der kan påberåbes uafhængigt af Udenrigsministeriets overordnede farveinddeling af lande, og Grækenlands aktuelle farve på klagetidspunktet er derfor uden relevans for sagen.

På baggrund af en samlet og konkret vurdering fastholdes det, at afsnit 9.2 i betingelserne kan påberåbes, og at medforsikredes helbred sammenholdt med den ekstraordinære situation vedrørende COVID-19 udgør en dækningsberettiget begivenhed.

Der foreligger både lægelig dokumentation såvel som myndighedsanbefalinger i sagen. Dertil kommer, at klageren har bestilt rejsen i god tro forud for det egentlige COVID-19 udbrud i Europa.

Ankenævnet kan herefter lægge til grund, at klagerens afbestilling er dækningsberettiget."

Selskabet har den 13/10 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Vi opmærksomme på Sundhedsstyrelsens anbefalinger for personer i øget risiko for et alvorligt sygdomsforløb ved smitte med COVID-19. Det ændrer dog ikke det forhold, at der i henhold til forsikringsbetingelserne ikke er tale om en akut sygdom eller en akut forværring af en bestående sygdom i nærværende sag.

I de seneste bemærkninger er der henvist til forsikringsbetingelsernes afsnit 9.2 om 'Andre årsager til, at du kan afbestille din rejse', hvor en rejse kan afbestilles 'når vi vurderer, at rejsen kan afbestilles selv om Det Danske Udenrigsministerium ikke direkte fraråder indrejse eller har taget initiativ til evakuering. Vurdering af og aftale om afbestilling af rejsen kan ske, når situationen er opstået i det område, hvor du skal opholde dig og færdes, og hvor det må vurderes, at det vil være forbundet med markant øget risiko eller usikkerhed, at opholde sig eller færdes der. Det er en betingelse for erstatning, at beslutning om afbestilling først træffes umiddelbart inden afrejse'. Tryg har på baggrund af COVID-19 udbruddet nøje fulgt Udenrigsministeriets vejledninger og i den forbindelse de enkelte landes smitteniveau i forhold til COVID-19. Tryg har ikke fundet anledning til at vurdere situationen på anden vis end Udenrigsministeriet, hvorfor ovennævnte afsnit ikke finder anvendelse.

Vi skal igen bemærke, at der ikke er tale om en øget risiko for at blive smittet med COVID-19, men en øget risiko for et alvorligt sygdomsforløb ved smitte med COVID-19. Der er tale om en antaget risiko og ikke en veldokumenteret risiko, jf. Sundhedsstyrelsens rapport.

Vi er opmærksomme på, at der er tale om en ekstraordinær situation på grund af COVID-19. Men det medfører ikke, at der er tale om en dækningsberettigende forsikringsbegivenhed i henhold til forsikringsbetingelserne, og Tryg er i den forbindelse heller ikke indstillet på en kulant dækning af klagerens krav.

Vi fastholder derved vores tidligere vurdering af sagen, og vi henviser i det hele til vores tidligere svar i sagen."

Nævnet har fået forelagt parternes indlæg af 30/10 2020 og af 18/11 2020. Nævnet har desuden fået forelagt bilag fra sagen. Uddrag heraf gengives i det følgende. Af erklæring fra samleverens læge dateret den 8/7 2020 fremgår bl.a.:

"Det skal hermed bekræftes at [samleveren], som er patient her i lægecenteret, tidligere er levertransplanteret og derfor i livslang immunosuppressiv behandling. [Samleveren] vurderes som følge heraf, at være i øget risiko for alvorlige komplikationer ved evt. Covid19 smitte.

Frarådes derfor rejser under den aktuelle pandemi, hvor der er øget risiko for smitte, både i forbindelse med selve transporten (lufthavne/fly), men også på selve destinationen."

Af rapport fra Sundhedsstyrelsen fremgår bl.a.:

"2. Afdækning af sygdomme og tilstande med øget risiko

Den tidligere vurdering af hvilke sygdomme og tilstande, der menes at medføre en øget risiko, og som under epidemien er meldt ud i Danmark og udlandet, er baseret på faglige overvejelser og erfaringer fra andre infektionssygdomme, herunder influenza, SARS og MERS.

Denne vurdering er bygget på erfaring fra disse tilstande, samt på den viden om COVID-19, der var tilgængeligt umiddelbart forud den danske epidemi. Vurderingen er også baseret på en formodning om, at sygdomme og tilstande med nedsat funktion af immunforsvaret vil være forbundet med øget risiko for alvorlige forløb af COVID-19. Eksempler kunne være visse hæmatologiske sygdomme og medicinsk udløst immunosuppression fx efter organtransplantation eller som bivirkning til kemoterapi. En generel relativ nedsættelse af immunforsvarets funktion ved sygdomme som diabetes og nyresvigt kan også have betydning.

...

3.2. Resumé af evidens

...

Kronisk sygdom og andre tilstande

Ko-morbiditet i form af kronisk sygdom ser også ud til at være associeret med alvorligt forløb af COVID-19. Det er dog ikke muligt, på baggrund af den foreliggende evidens, at opnå nogen sikkerhed om, hvor meget risikoen er øget i de enkelte grupper, sammenlignet med grupper uden den enkelte ko-morbiditet.

Der er kun et spinkelt grundlag for at sige noget om den selvstændige betydning af de enkelte ko-morbiditeter, korrigeret for alder og øvrige risikofaktorer. Forskellige undersøgelser finder forskellig grad af association, og associationen er upræcist bestemt i de enkelte undersøgelser.

Følgende ko-morbiditeter og tilstande kan fremhæves som de mest beskrevne og eventuelt vigtigste:

...

- Immunsupprimerede patienter: Vi har ikke fundet evidens vedrørende immunsupprimerende behandling og risiko for alvorligt forløb ved COVID-19. Data fra Kina (McGoogan & Wu, 2020) antyder, at der er øget risiko for død ved COVID-19 hos patienter med kendt kræftsygdom, men der var ikke data vedrørende betydning af behandling med kemoterapi. Et rapid review fra CEBM, Oxford, fandt intet grundlag for at fraråde fortsat brug af immunsupprimerende peroral medicin ved kronisk lungesygdom under COVID-19-pandemien (Kalin, 2020). Erfaringer fra Bergamo, Italien, antyder, at risikoen forbundet med immunsuppression kan være lille, men der foreligger ingen epidemiologiske undersøgelser (D'Antiga, 2020).

...

4. Faglig rådgivning

...

4.3. Sygdomme og tilstande, hvor en øget risiko må antages

Der er kun begrænset viden om, hvilke sygdomme og tilstande samt hvilken sværhedsgrad, der medfører øget risiko for et alvorligt sygdomsforløb. Derfor er nedenstående liste baseret på generel viden om sygdommene og tilstandene og deres forløb ved andre typer af infektioner. Hvor der findes specifik viden i forhold til COVID-19 er denne inddraget.

Som anført ovenfor beror det altid på en konkret lægefaglig vurdering, om sygdommen eller tilstanden hos en given patient medfører en øget risiko, samt hvilke tiltag der i givet fald anbefales for at minimere denne risiko.

Listen vil blive justeret, når der tilkommer yderligere viden.

Tilstande med nedsat immunforsvar – medfødte eller erhvervede sygdomme eller tilstande samt behandling med immunhæmmende medicin, herunder behandling af inflammatorisk mavetarmsygdom, blodsygdom, gigt-/bindevævssygdom, lungesygdom eller nyresygdom eller kræft.

Visse sygdomme og tilstande, enten arvelige eller erhvervede, medfører et dårligere immunforsvar, der har sværere ved at bekæmpe infektion. Behandling, der påvirker immunforsvaret, kan ligeledes være en væsentlig faktor for, hvor udsat patienter med fx diverse inflammatoriske diagnoser er. Patienter, der tager immunhæmmende medicin for deres sygdom, er ikke i øget risiko for at blive smittet i forhold til raske, men de har formentlig en større risiko for at udvikle alvorlig sygdom af COVID-19.

...

Sundhedsstyrelsen vurderer, at følgende immunhæmmende sygdomme og tilstande hos nogle patienter vil medføre en risiko for at alvorligt sygdomsforløb med COVID-19:

...

- Igangværende immunhæmmende behandling, herunder behandling med kemoterapi, fx flg præparater (ikke udtømmende, ved tvivl kan man spørge sin behandlende læge):

- Azathioprin, Budesonid, Ciclosporin, Cyclophosphamid, Everolimus, Mercaptopurin, Methotrexate (25 mg eller mere ugentligt), Mycophenolat mofetil, Mycophenolsyre, Tacrolimus, Thy-moglobulin, Simulect, Sirolimus, Tofacitinib
- Prednisolon > 7,5 mg / dag; er man i fast behandling med Prednisolon > 7,5 mg /dag (uanset sygdom) bør man kontakte behandlende læge ved sygdom mhp. eventuelt behov for øget dosis
- Biologiske lægemidler, afhængig af sygdom, som de anvendes i behandlingen af, dosis og eventuel kombination med andre præparater. Herunder Rituximab inden for de sidste 6 måneder, kun ved reumatologiske, hæmatologiske og dermatologiske lidelser"

Af "Anbefalinger til personer i øget risiko" fra Sundhedsstyrelsen fremgår bl.a.:

"2.2. Personer i øget risiko

...

Betegnelsen personer i øget risiko dækker alle sygdomme og tilstande. Betegnelsen øget risiko dækker over en betydeligt øget risiko i forhold til baggrundsbefolkningen for et indlæggelseskrævende forløb, hvor behov for intensivbehandling kan komme på tale. For personer med de sygdomme og tilstande, hvor der er en veldokumenteret øget risiko, er risikoen øget ca. 2-3 gange i forhold til baggrundsbefolkningen.

Nedenfor er overordnet anført hvilke personer, der har eller kan have en øget risiko for et alvorligt sygdomsforløb med COVID-19, samt personer, hvor der alene er tale om en øget risiko ud fra et forsigtighedsprincip.

...

Personer, hvor det må antages, der er en øget risiko for et alvorligt sygdomsforløb

...

Nedsat immunforsvar

- Sygdomme med nedsat immunforsvar, fx primær immundefekt, myelomatose, seglcelleanæmi, vaskulit mv.
- HIV-positive med udtalt immundefekt
- Immunhæmmende behandling, herunder kemoterapi, steroidbehandling og behandling med biologiske lægemidler
- Transplantation foretaget inden for de seneste seks måneder

...

4. Anbefalinger for personer i øget risiko

...

4.1. Forebyg kontaktsmitte - sørg for ekstra god hygiejne

- Vær særlig opmærksom på håndhygiejne, når du har rørt typiske kontaktpunkter, som anvendes af mange i det offentlige rum, fx dørhåndtag i butikker, elevatorknapper, dankortterminaler, hæveautomater, håndtag i busser, armlæn på restaurant- og cafestole mv.
- Undgå at røre din næse, mund og øjne, hvis du ikke har rene hænder, da virus typisk smitter fra hænderne til slimhinderne i næse, mund og øjne – men ikke gennem huden.
- Vær særlig påpasselig med hygiejne og rengøring i hjemmet. Rengøring foretages med almindelige metoder og rengøringsmidler, men ekstra hyppigt og grundigt.
- Tal åbent med dine nærmeste pårørende om deres omgangskredse og 'bevægecircles', så du kender risikoen ved at give kram til dem.
- Du kan godt give kram til dine allernærmeste, fx partner, børn og børnebørn, men undgå håndtryk, kindkys og kram til andre end dine nærmeste pårørende.

4.2. Forebyg dråbesmitte - hold afstand

- Forsøg at holde afstand – overvej at færdes, hvor der ikke er så mange mennesker eller i tidsrum, hvor der er færrest
- Bed andre om at tage hensyn ved at holde afstand.
- Undgå særligt længerevarende ansigt-til-ansigt kontakt i mere end 15 minutter eller mange hyppige kortevarende ansigt-til-ansigt kontakter.

4.3. Begræns situationer hvor du kan udsættes for smitte

- Undgå samvær med personer, som har symptomer, der kunne være COVID-19, også børn og børnebørn.
- Undgå steder med mange mennesker, fx offentlige transportmidler i myldretiden. Lav dine indkøb når eller hvor, der er færrest i butikkerne.
- Overvej din deltagelse i sociale arrangementer og fritidsaktiviteter i forhold til smitterisiko. Bed om hjælp til at aktiviteter gennemføres på en forsvarlig måde (se nedenstående anbefalinger)."

Af forsikringsbetingelserne 13G7 fremgår bl.a.:

"9. Afbestilling

...

9.2 Andre årsager til, at du kan afbestille din rejse

Krig, terror, naturkatastrofe eller epidemi

Der opstår eller er overhængende fare for en af følgende hændelser i det land/område uden for Danmark, som har bestilt og betalt rejse til: ... • Epidemi.

Forsikringen dækker, hvis Det Danske Udenrigsministerium, dansk ambassade eller lignende institution har konstateret og dokumenteret hændelsen.

Du kan afbestille

- når det Danske Udenrigsministerium fraråder indrejse eller allerede har anbefalet evakuering.
- når vi vurderer, at rejsen kan afbestilles selv om Det Danske Udenrigsministerium ikke direkte fraråder indrejse eller har taget initiativ til evakuering. Vurdering af og aftale om afbestilling af rejsen kan ske, når situationen er opstået i det område, hvor du skal opholde dig og færdes, og hvor det må vurderes, at det vil være forbundet med markant øget risiko eller usikkerhed, at opholde sig eller færdes der. Det er en betingelse for erstatning, at beslutning om afbestilling først træffes umiddelbart inden afrejse."

Nævnet udtaler:

Klageren og samleveren afbestilte den 3/7 2020 en rejse til Grækenland med planlagt afrejse den 4/7 2020. Rejsen blev afbestilt på grund af risikoen for at blive smittet med Covid-19, da samleveren har fået transplanteret sin lever og derfor modtager immunhæmmende medicin. Klageren har anført, at samleveren er i risikogruppen, at der er en betydelig risiko for et alvorligt sygdomsforløb, hvis samleveren bliver smittet med Covid-19, at det er forbundet med en øget smitterisiko at bevæge sig rundt i lufthavne og fly, hvor der er mange mennesker tæt sam-

let, at de fulgte Sundhedsstyrelsens anbefalinger, og at de på den baggrund er berettiget til afbestillingsdækning, selvom Udenrigsministeriet ikke frarådede rejser til Grækenland.

Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at klageren og samleveren ikke opfyldte betingelserne for at være berettiget til afbestillingsdækning. Selskabet har anført, at der ikke var tale om akut opstået sygdom eller akut forværring af eksisterende sygdom. Selskabet har også anført, at Grækenland var registreret gul i rejsevejledningerne, og at selskabets læge har vurderet, at det ikke var forbundet med markant øget risiko at rejse til Grækenland.

Af erklæring fra samleverens læge dateret den 8/7 2020 fremgår det, at "det skal hermed bekræftes at [samleveren], som er patient her i lægecenteret, tidligere er levertransplanteret og derfor i livslang immunosuppressiv behandling. [Samleveren] vurderes som følge heraf, at være i øget risiko for alvorlige komplikationer ved evt. Covid19 smitte. Frarådes derfor rejser under den aktuelle pandemi, hvor der er øget risiko for smitte, både i forbindelse med selve transporten (lufthavne/fly), men også på selve destinationen".

Af rapport fra Sundhedsstyrelsen fremgår det, at "**Sygdomme og tilstande, hvor en øget risiko må antages** ... Sundhedsstyrelsen vurderer, at følgende immunhæmmede sygdomme og tilstande hos nogle patienter vil medføre en risiko for at alvorligt sygdomsforløb med COVID-19: ... • Igangværende immunhæmmende behandling, herunder behandling med kemoterapi, fx flg præparater (ikke udtømmende, ved tvivl kan man spørge sin behandlende læge): • Azathioprin, Budesonid, Ciclosporin, Cyclophosphamid, Everolimus, Mercaptopurin, Methotrexate (25 mg eller mere ugentligt), Mycophenolat mofetil, Mycophenolsyre, Tacrolimus, Thymoglobulin, Si-mulect, Sirolimus, Tofacitinib • Prednisolon > 7,5 mg / dag; er man i fast behandling med Prednisolon > 7,5 mg /dag (uanset sygdom) bør man kontakte behandlende læge ved sygdom mhp. eventuelt behov for øget dosis • Biologiske lægemidler, afhængig af sygdom, som de anvendes i behandlingen af, dosis og eventuel kombination med andre præparater. Herunder Rituximab inden for de sidste 6 måneder, kun ved reumatologiske, hæmatologiske og dermatologiske lidelser".

Af "Anbefalinger til personer i øget risiko" fra Sundhedsstyrelsen fremgår det, at "**4.3. Begræns situationer hvor du kan udsættes for smitte** • Undgå samvær med personer, som har symptomer, der kunne være COVID-19, også børn og børnebørn. • Undgå steder med mange mennesker, fx offentlige transportmidler i myldretiden. Lav dine indkøb når eller hvor, der er færrest i butikkerne. • Overvej din deltagelse i sociale arrangementer og fritidsaktiviteter i forhold til smitterisiko. Bed om hjælp til at aktiviteter gennemføres på en forsvarlig måde (se nedenstående anbefalinger)".

Af forsikringsbetingelsernes punkt 9.2 fremgår det, at "Andre årsager til, at du kan afbestille din rejse ... Der opstår eller er overhængende fare for en af følgende hændelser i det land/område uden for Danmark, som har bestilt og betalt rejse til: ... • Epidemi. Forsikringen dækker, hvis Det Danske Udenrigsministerium, dansk ambassade eller lignende institution har konstateret og dokumenteret hændelsen. Du kan afbestille • når det Danske Udenrigsministerium fraråder indrejse eller allerede har anbefalet evakuering. • når vi vurderer, at rejsen kan afbestilles selv om Det Danske Udenrigsministerium ikke direkte fraråder indrejse eller har taget initiativ til evakuering. Vurdering af og aftale om afbestilling af rejsen kan ske, når situationen er opstået i det område, hvor du skal opholde dig og færdes, og hvor det må vurderes, at det vil være forbundet med markant øget risiko eller usikkerhed, at opholde sig eller færdes der. Det er en betingelse for erstatning, at beslutning om afbestilling først træffes umiddelbart inden afrejse".

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der ved at opholde sig i lufthavne, fly, hotel og andre offentlige steder – hvor der befandt sig andre mennesker, som benyttede de samme faciliteter som klageren og samleveren – var en markant risiko for, at samleveren kunne blive smittet med Covid-19. Da samleveren er i immundækkende behandling, finder nævnet, at samleveren tilhører en særlig risikogruppe, hvorfor klageren og samleren havde særlig grund til at træffe ekstra, passende forholdsregler mod smitte med Covid-19. Det ville derfor være forbundet med en markant øget usikkerhed for samleveren at rejse. Klageren og samleveren er på den

Ankenævnet for Forsikring

13.

95624

baggrund berettiget til erstatning for aflysning af rejsen. Nævnet henviser til sin afgørelse i sag 95734.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der efter forsikringsbetingelsernes punkt 9.2 er ret til at afbestille, hvis selskabet vurderer, "at rejsen kan afbestilles selv om Det Danske Udenrigsministerium ikke direkte fraråder indrejse eller har taget initiativ til evakuering". Nævnet bemærker, at denne bestemmelse ikke fratager nævnet muligheden for at foretage en vurdering af, hvorvidt rejsen kunne afbestilles, fordi det ville være forbundet med markant øget risiko eller usikkerhed, at opholde sig eller færdes på rejsemålet.

Nævnet har også lagt vægt på, at det i henhold til udmeldingerne fra Sundhedsstyrelsen må anses for overvejende sandsynligt, at samleveren ville få et alvorligt sygdomsforløb, såfremt samleveren blev smittet med Covid-19.

Det bemærkes, at afbestillingen den 3/7 2020 – som var dagen før afrejsen – opfylder kriteriet om, at beslutningen om afbestilling først træffes umiddelbart inden afrejse

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Tryg Forsikring A/S, skal udbetale erstatning til klageren for afbestilling af rejsen til Grækenland. Erstatningen forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Ankenævnet *for* Forsikring

14.

95624

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'P. Thønnings', is written over a light blue rectangular background.

Peter Thønnings